



**PREZES  
URZĘDU OCHRONY  
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW  
DELEGATURA w ŁODZI**  
ul. Piotrkowska 120  
90-006 Łódź  
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12  
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO 411-3( 8 )11/AK

Łódź, dnia 29 kwietnia 2011 r.

**DECYZJA Nr RŁO 8/2011**

- I. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) **oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy**, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Gminie Sokolniki

**- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

- 1. Uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ww. ustawy** praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej przez Gminę Sokolniki, na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane b) brakiem wody na ujęciu”*, i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**
- 2. Uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ww. ustawy** praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej przez Gminę Sokolniki, na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i umów o zaopatrzenie w wodę, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: zanieczyszczeniem wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia”*, i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**
- 3. Uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ww. ustawy** praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej przez Gminę Sokolniki, na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie

w wodę, zgodnie z którymi „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane f) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych”, i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

**4. Uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6** ww. ustawy praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej przez Gminę Sokolniki, na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i umów o zaopatrzenie w wodę, zgodnie z którymi „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: decyzją państwowej Inspekcji Sanitarnej”, i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

**II.** Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 wyżej wymienionej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do jej art. 33 ust. 6

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

**postanawia się obciążyć** Gminę Sokolniki, kosztami opisanego w pkt. I sentencji niniejszej decyzji postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 22,35 zł (słownie: dwadzieścia dwa złote i trzydzieści pięć groszy).

### **Uzasadnienie**

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem Urzędu”), w związku z informacjami zgłoszonymi z rynku wszczął postępowanie wyjaśniające – sygn. akt RŁO-400-3/11, w celu wstępnego ustalenia czy na lokalnym rynku zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków w powiecie wieruszowskim nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym czy sprawa ma charakter antymonopolowy. W trakcie ww. postępowania Prezes Urzędu ustalił, że na terenie gminy Sokolniki podstawowym dostawcą wody i odbiorcą ścieków jest Gmina Sokolniki (zwana dalej: „Gminą”), wobec tego Gmina jest przedsiębiorcą wodociągowo-kanalizacyjnym (dowód: karta Nr 11). W obrocie gospodarczym z konsumentami jak i przedsiębiorcami Gmina stosuje wzorce umów na dostawę wody i odbiór ścieków pn. „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” i „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” (dowód: karty Nr 6-9), na podstawie których zawiera stosowne umowy z odbiorcami usług. Zawarte umowy z kontrahentami nie zawierają odstępstw w swojej treści od treści ww. wzorców umów.

W § 6 umów zawieranych na podstawie wzorców pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” i „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” Gmina wyłączyła swoją odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy w związku z:

- przerwami w dostawie wody spowodowanymi przez zanieczyszczenie wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia (§ 6 ust. 1 pkt c umowy o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt b umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków),
- przerwami w dostawie wody spowodowanymi decyzją Państwowej Inspekcji Sanitarnej (§ 6 ust. 1 pkt g umów o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków).

Natomiast w § 6 umów zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” Gmina rozszerzyła ww. wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o:

- przerwy w dostawie wody spowodowane brakiem wody na ujęciu (§ 6 ust. 1 pkt b umów o zaopatrzenie w wodę),
- przerwy w dostawie wody spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych (§ 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę).

Prezes Urzędu uznał, że powyższe zapisy mogą stanowić przejaw narzucania uciążliwych warunków umów przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści. W związku z powyższym w dniu 23 lutego 2011 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez Gminę Sokolniki pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w gminie Sokolniki, polegającego na:

- 1) narzucaniu przez Gminę Sokolniki uciążliwych warunków umów przynoszących jej nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w treści umów o zaopatrzenie w wodę zapisów, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane b) brakiem wody na ujęciu”*, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 2) narzucaniu przez Gminę Sokolniki uciążliwych warunków umów przynoszących jej nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i umów o zaopatrzenie w wodę zapisów, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: zanieczyszczeniem wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia”*, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 3) narzucaniu przez Gminę Sokolniki uciążliwych warunków umów przynoszących jej nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w treści umów o zaopatrzenie w wodę zapisów, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane f) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych”*, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 4) narzucaniu przez Gminę Sokolniki uciążliwych warunków umów przynoszących jej nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i umów o zaopatrzenie w wodę zapisów, zgodnie z którymi *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: decyzją państwowej Inspekcji Sanitarnej”*, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

o czym zawiadomił Gminę Sokolniki (dowód: karty Nr 18).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego Gmina

w piśmie z dnia 23 marca 2011 r., stwierdziła, że w celu uniknięcia powstałych niejasności w zawartych umowach, wskazanych przez Prezesa Urzędu, postanowiła wykreślić z obowiązujących wzorców umów te postanowienia oraz zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do eliminacji kwestionowanych przez Prezesa Urzędu zapisów i doręczenia aneksów do umów zawierających kwestionowane postanowienia (dowód: karta Nr 19). Na dowód podjętych działań w celu realizacji przyjętych zobowiązań Gmina przesłała projekty nowych wzorców umów i wzór aneksu, który będzie wysyłany kontrahentom – odbiorcom wody i dostawcom ścieków (dowód: karty Nr 20-24).

### **Prezes Urzędu ustalił, co następuje:**

Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – tekst jednolity Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm. – zwanej dalej: „ustawą o samorządzie gminnym” - posiadającą osobowość prawną i działającą przez swoje organy. Swoje zadania własne w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, dotyczące wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych (art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym) Gmina realizuje samodzielnie (dowód: karta Nr 19). Realizacja dostaw wody ma miejsce za pośrednictwem sieci wodociągowej o łącznej długości 77,6 km, która dociera do 4.925 odbiorców, zaś ścieki odbierane są poprzez sieć kanalizacyjną o długości 6,5 km od 550 dostawców (dowód: karta Nr 5). Na terenie Gminy przedsiębiorcy i konsumenci ubiegający się o przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej nie mają możliwości dokonania w tym zakresie wyboru innego przedsiębiorcy, który świadczyłby usługi substytucyjne względem usług oferowanych przez Gminę.

W ramach prowadzonej działalności związanej ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Gmina zawiera z odbiorcami wody i dostawcami ścieków pisemne umowy w oparciu o wzorce pn. „Umowa Nr .... O zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” i „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę”. W treści umów podpisanych z odbiorcami wody i dostawcami ścieków nie występują odstępstwa od treści ww. wzorców umów.

W § 6 umów zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” i wzorca pn. „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” Gmina ustaliła, iż wyłącza swoją odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy w związku z:

- przerwami w dostawie wody spowodowanymi przez zanieczyszczenie wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia (§ 6 ust. 1 pkt c umowy o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt b umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków),
- przerwami w dostawie wody spowodowanymi decyzją Państwowej Inspekcji Sanitarnej (§ 6 ust. 1 pkt g umów o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków),

a w § 6 umów zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” Gmina rozszerzyła ww. wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o:

- przerwy w dostawie wody spowodowane brakiem wody na ujęciu (§ 6 ust. 1 pkt b umów o zaopatrzenie w wodę),

- przerwy w dostawie wody spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych (§ 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę).

Przychód Gminy za 2010 r. wyniósł 781.342,60 zł (dowód karta: 25-29).

### **Prezes Urzędu zważył, co następuje:**

Dla uznania, że niniejsza sprawa ma charakter antymonopolowy, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy w jej okolicznościach doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego, co wynika z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a następnie wykazać, czy zostały spełnione przesłanki stosowania praktyki ograniczającej konkurencję zarzucanej Gminie to jest przesłanki stosowania praktyki wskazanej w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 tej ustawy.

### **Naruszenie interesu publicznoprawnego.**

Podstawą do zastosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest ustalenie, czy w rozpatrywanej sprawie doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. Art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że określa ona warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Przepisy ustawy znajdują wobec tego zastosowanie wówczas, gdy zostaje zagrożony lub naruszony interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Ma to miejsce w szczególności wtedy, gdy określonymi działaniami dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska (wyrok Sądu Antymonopolowego z 24 października 1991 r. sygn. akt XV Amr 8/90).

Wymienione w art. 1 ust. 1 cele ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostały określone jako równorzędne co sprawia, że praktyki ograniczające konkurencję obejmują nie tylko te, które godzą w konkurencję, ale również te, które – podejmowane przez przedsiębiorców posiadających pozycję dominującą – nie godząc wprost w konkurencję, naruszają interesy uczestników rynku. Praktyki ograniczające konkurencję można wobec tego podzielić na praktyki antykonkurencyjne, wywierające bezpośredni wpływ na stan lub rozwój konkurencji oraz praktyki eksploatacyjne, których istotą jest uzyskanie korzyści kosztem innych uczestników rynku, w tym również nieprowadzących działalności gospodarczej. W przypadku praktyk eksploatacyjnych bezpośrednim celem lub skutkiem działań przedsiębiorców jest naruszenie przede wszystkim innych niż konkurencyjne interesów uczestników rynku poprzez wykorzystanie przez przedsiębiorców posiadanej nad kontrahentami przewagi.

Gmina, mając na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków pozycję dominującą, ma możliwość eksploatacji tej pozycji z uszczerbkiem dla uczestników tego rynku po stronie popytu. Dla udowodnienia naruszenia interesu publicznego wystarczające jest dowolne nadużycie siły rynkowej w relacjach ze słabszymi uczestnikami rynku, albowiem już sam fakt nadużycia posiadanej na rynku pozycji dominującej może naruszać interes publiczny. Dla oceny kwestii naruszenia interesu publicznoprawnego istotne jest także to, iż praktyki eksploatacyjne urzeczywistniają się poprzez stosunki umowne, które w okolicznościach przedmiotowej sprawy mają charakter powtarzalny. Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu warunki umowne zamieszczono we wzorcach pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” i „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” Zawarte w oparciu o te wzorce umowy regulują prawa i obowiązki uczestników tego rynku w obrocie gospodarczym, dotyczą zarówno konsumentów jak

i przedsiębiorców.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu uznał, że w przypadku stosowania przez Gminę praktyk ograniczających konkurencję doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego, co uzasadnia ocenę jej zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

### **Naruszenia art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.**

W przedmiotowym postępowaniu antymonopolowym Prezes Urzędu postawił Gminie zarzut nadużycia pozycji dominującej poprzez narzucanie uciążliwych warunków umów przynoszących nieuzasadnione korzyści na skutek zamieszczenia w umowach „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” i wzorca pn. „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” postanowień, zgodnie z którymi Gmina nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy wywołane: przerwami w dostawie wody spowodowanymi: przez zanieczyszczenie wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia (§ 6 ust. 1 pkt c umowy o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt b umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków), decyzją Państwowej Inspekcji Sanitarnej (§ 6 ust. 1 pkt g umów o zaopatrzenie w wodę i § 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków), brakiem wody na ujęciu (§ 6 ust. 1 pkt b umów o zaopatrzenie w wodę), przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych (§ 6 ust. 1 pkt f umów o zaopatrzenie w wodę), co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Tym samym dla stwierdzenia stosowania powyższej praktyki ograniczającej konkurencję konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia czterech przesłanek:

1. Stosujący praktykę jest przedsiębiorcą, który posiada na rynku właściwym pozycję dominującą.
2. Przedsiębiorca ten narzuca określone warunki umów.
3. Warunki te mają uciążliwy charakter.
4. Warunki te przynoszą przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

### **Ad 1.**

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów, pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, gmina posiada osobowość prawną i działa przez swoje organy, a do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, zadania własne obejmują m.in. sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków

komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk. Również ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) – zwana dalej: „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków” – w art. 3 ust. 1 stanowi, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

Działalność tę Gmina prowadzi samodzielnie i jako osoba prawna posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż nie tylko poprzez prowadzenie działalności gospodarczej w ww. zakresie jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, ze zm.), ale również organizuje i świadczy usługi o charakterze użyteczności publicznej w zakresie dostarczania wody.

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na rynku właściwym. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje rynek właściwy jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji (art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Natomiast zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą – rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40 %.

Zatem, aby wyznaczyć rynek właściwy, określoną działalność poddaje się analizie z punktu widzenia produktowego i geograficznego, a następnie określa się na tak określonym rynku pozycję danego przedsiębiorcy.

W przedmiotowej sprawie towarem oferowanym nabywcom przez Gminę są usługi zaopatrzenia w wodę za pomocą sieci wodociągowej i odprowadzania ścieków za pomocą sieci kanalizacyjnej, które to usługi nie posiadają substytutów. Tak więc w aspekcie produktowym Gmina prowadzi działalność na rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków pełniąc jednocześnie rolę organizatora tego rynku z racji uprawnień przyznanych jej przez ustawodawcę. Powyższy rodzaj działalności determinuje w niniejszej sprawie wymiar terytorialny rynku właściwego. Z uwagi na technologię dostarczania wody (za pomocą sieci wodociągowej) i odprowadzania ścieków (za pomocą sieci kanalizacyjnej) rynek w aspekcie geograficznym wyznaczony jest przez zasięg sieci wodociągowej i kanalizacyjnej eksploatowanej przez Gminę, które obejmuje swoim zasięgiem terytorium tej gminy.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków należy odróżnić od pozostałych usług związanych z dostawą wody i odbiorem nieczystości komunalnych. Prawodawca w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków sformułował pojęcie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków do oznaczenia tej sfery działań, która odnosi się do aspektów publicznoprawnych, a więc do tych, gdzie określone zadania i obowiązki mają charakter publicznoprawny. Pojęcia te są używane w odniesieniu do roli i zadań każdej gminy, która w ramach zadań własnych ma obowiązek na swoim terenie regulować i zapewniać realizację zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odbioru ścieków. W przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym jest wobec tego lokalny rynek zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmujący obszar ww.

gminy. Na tak zdefiniowanym rynku właściwym Gmina posiada kwalifikowaną pozycję dominującą, co wynika z sieciowego charakteru urządzeń służących do dostarczania wody i odprowadzania ścieków. To właśnie dzięki sieci, Gmina w stosunku do swoich odbiorców jest monopolistą, co oznacza, że przedsiębiorcy i konsumenci ubiegający się o przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej nie mają możliwości dokonania w tym zakresie wyboru innego przedsiębiorcy, który świadczyłby usługi substytucyjne względem usług oferowanych przez Gminę. Barię wejścia na taki rynek jest m.in. brak racjonalności w budowie drugiej równoległej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, która umożliwiłaby innemu przedsiębiorcy świadczenie takich samych usług. Z ekonomicznego punktu widzenia dublowanie istniejącej już sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie znajduje uzasadnienia. Dla odbiorców, w tym odbiorców potencjalnych funkcjonujących na obszarze objętym terytorialnym zasięgiem działalności Gminy, nie ma alternatywy dla świadczonych przez tego przedsiębiorcę usług dostawy wody i odbioru ścieków. Z tych względów przedsiębiorstwa tego rodzaju funkcjonują w ramach monopolu naturalnego. Przesądza to o posiadaniu przez nie pozycji dominującej. Należy przy tym zaznaczyć, że pojęcie alternatywnego źródła zaopatrzenia nie obejmuje możliwości zaspokojenia potrzeb zaopatrzeniowych we własnym zakresie. Aby nowe źródło zaopatrzenia mogło być uznane za alternatywne w stosunku do istniejących musi ono spełniać wymóg natychmiastowej dostępności bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych. Na terenie objętym terytorialnym zasięgiem działalności Gminy takie alternatywne źródło zaopatrzenia w odniesieniu do świadczonych przez nią usług dostawy wody nie występuje.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że** zostało wykazane, iż Gmina posiada pozycję dominującą na rynku właściwym, to jest lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w gminie Sokolniki. Tym samym **pierwsza przesłanka art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.**

## **Ad 2.**

Posiadanie przez przedsiębiorcę na rynku właściwym pozycji dominującej nie przesądza jeszcze, że dane zachowanie przedsiębiorcy można uznać za praktykę ograniczającą konkurencję. Istotną przesłanką ocenianej praktyki jest nadużywanie przez przedsiębiorcę posiadanej pozycji rynkowej, co może się objawiać między innymi poprzez narzucanie warunków zawieranych umów. Do narzucania warunków umów dochodzi wówczas, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę ekonomiczną w warunkach niedostatecznej konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom takie warunki umów, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Istotne jest również, że przy zawieraniu wskazanych umów przedsiębiorca posługuje się opracowanymi przez siebie wzorcami umów. Stosowanie wzorców umownych przy zawieraniu jednorodnych umów o charakterze masowym, jakimi są umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków wymaga jedynie aprobaty przez kontrahentów – odbiorców wody i dostawców ścieków ich warunków, jednostronnie ustalanych przez profesjonalistę. Swoboda odbiorców wody i dostawców ścieków jest wobec tego ograniczona jedynie do podpisania lub nie podpisania przedłożonej im umowy. Stanowi to o adhezyjnej naturze tych umów. W przypadku umów zawieranych w trybie adhezyjnym, dla uznania, że następuje narzucanie ich warunków



wystarczające jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju.

Sytuacja taka ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Gmina przy zawieraniu umów o zaopatrzenie w wodę oraz umów o odprowadzanie ścieków posługuje się wzorcami umownymi odpowiednio pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę” i wzorca pn. „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”. Zasadą jest, że podpisujący z Gminą którąkolwiek z ww. umów z góry aprobuje jej warunki, arbitralnie ustalone przez Gminę, nie mając możliwości negocjowania postanowień tej umowy. Wszystkie umowy zawarte z odbiorcami wody na terenie Gminy zostały zawarte w oparciu o wzorzec pn. pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę”, a z dostawcami ścieków i odbiorcami wody w oparciu o wzorzec pn. „Umowa Nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że** zostało udowodnione, iż zakwestionowane w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym postanowienia umów zostały kontrahentom Gminy narzucone. Tym samym **druga przesłanka art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.**

#### **Ad 3 i 4.**

Rozpatrując kwestię uciążliwości analizowanych warunków umowy należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wcześniej Sądu Antymonopolowego) za uciążliwy uznano każdy warunek umowy, który stanowi dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 22 października 1993r. sygn. akt XVII Amr 36/93). Jednocześnie Sąd podkreślał, że ustalenia w tym zakresie powinny być dokonywane według kryteriów obiektywnych, w szczególności rozważyć należy, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, czyli rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 29 grudnia 1992r. sygn. akt XVII Amr 68/93).

Z kolei osiągnane przez przedsiębiorcę stosującego praktykę ograniczającą konkurencję nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w logicznym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy.

Nieuzasadnione korzyści mogą pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu. Należy podkreślić, iż sama możliwość wystąpienia skutków praktyki ograniczającej konkurencję (w tym przypadku faktycznego osiągnięcia przez Gminę nieuzasadnionych korzyści z tytułu realizacji uciążliwych warunków umownych) nie stanowi przeszkody dla stwierdzenia naruszenia art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dla bytu praktyki nie jest bowiem konieczne wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji. Wystarczy, że zaistniało zagrożenie wystąpienia takiego skutku. Praktyką ograniczającą konkurencję jest już bowiem sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku określonego skutku (por. E. Modzelewska – Wąchal Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Wyd. Twigger, Warszawa 2002, s. 97).

Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie antymonopolowym,

zgodnie z którym dla zaistnienia praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r. sygn. akt XVII Ama 26/99). W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. (sygn. akt XVII Ama 65/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie, mogą wywoływać takie skutki.

Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. (sygn. akt I CKN 114/97) wskazał, że istota rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Prezes Urzędu ma zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Oceniając uciążliwość dla odbiorców wody i dostawców ścieków postanowień umownych, zgodnie z którymi Gmina będąc przedsiębiorcą wodociągowo-kanalizacyjnym świadczącym usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków nie ponosi odpowiedzialności za ograniczenie albo wstrzymanie dostaw wody wywołane brakiem wody w ujęciu, zanieczyszczeniem wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia i życia oraz nie ponosi odpowiedzialności za ograniczenie lub wstrzymanie odbioru ścieków z tytułu przerw w zasilaniu energetycznym urządzeń kanalizacyjnych czy decyzji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, należy wziąć pod uwagę, iż do umów na podstawie, których odbywa się dostarczanie wody i odbiór ścieków zastosowanie znajdują przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, w umowie powinny być zawarte w szczególności, postanowienia dotyczące odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków. Przepis ten nie daje jednak podstaw wyłączenia odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, tak jak uczyniła to Gmina, ale wskazuje na obowiązek jej sprecyzowania.

Podobnie w Kodeksie cywilnym nie ma przepisów, które mogłyby stanowić podstawę wyłączenia odpowiedzialności Gminy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Art. 471 Kodeksu cywilnego określa w sposób ogólny i ramowy odpowiedzialność kontraktową (umowną). Zgodnie z tym przepisem dłużnik zobowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zasadą naczelną odpowiedzialności kontraktowej jest zasada winy, co w praktyce oznacza, że dłużnik odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, jeżeli jest to następstwem okoliczności, za które odpowiada, to jest takich, które go obciążają. Zakres takich okoliczności obejmuje przede wszystkim działania i zaniechania przedsiębiorcy noszące znamiona winy (tzn. zachowania umyślne lub będące skutkiem niedołożenia należytej staranności). **Niezależnie od unormowań odpowiedzialności *ex contractu*** do głosu dochodzi

również zasada ryzyka, która oznacza odpowiedzialność za skutek, odpowiedzialność obiektywną niezależną do winy.

Gmina wyłącza swoją odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania wywołane: brakiem wody na ujęciu, przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, zanieczyszczeniem wody na ujęciu w sposób niebezpieczny dla zdrowia, czy w następstwie decyzji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Brzmienie kwestionowanych postanowień stwarza Gminie możliwość uniknięcia odpowiedzialności odszkodowawczej względem odbiorców w każdym przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania bez względu na przyczyny wystąpienia powyższych zakłóceń. Gmina ma więc możliwość zwolnienia się z odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku, gdy przerwy lub ograniczenia w dostawach wody lub odbiorze ścieków będące skutkiem braku wody na ujęciu lub w następstwie przerw w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, zanieczyszczeniem dostarczanej wody czy w następstwie decyzji Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą być spowodowane nieodpowiednią konserwacją lub eksploatacją urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych należących do Gminy, niezapłaceniem rachunku za prąd przez Gminę lub zwarciem na instalacji elektryczne należącej do gminy, brakiem konserwacji agregatu prądotwórczego, błędem lub zaniedbaniem swoich obowiązków przez pracownika Gminy sprawującego nadzór nad pracą urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych lub zobowiązanego do informowania mieszkańców o ewentualnych ograniczeniach w dostawach wody, lub firmę wykonującą usługi na rzecz działalności wodociągowo kanalizacyjnej Gminy. Takie rozwiązanie kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest korzystniejsze od zasad odpowiedzialności ujętych w Kodeksie cywilnym.

Prezes Urzędu wskazuje, że odpowiedzialność przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w tych okolicznościach nie podlega wyłącznie odpowiedzialności kontraktowej opartej na zasadzie winy, ale także odpowiedzialności deliktowej, obiektywnej niezależnej od winy, **a także szerzej – na zasadzie ryzyka**. Wyłączenie z góry takiej odpowiedzialności nie jest możliwe.

Gmina stosując zaś kwestionowane zapisy może zwolnić się z odpowiedzialności odszkodowawczej wobec odbiorców z tytułu wszelkich szkód spowodowanych ograniczeniami w dostawie wody i odbiorze ścieków. Takie rozwiązanie kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest korzystniejsze od zasad odpowiedzialności ujętych w Kodeksie cywilnym.

Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia są więc dla odbiorców wody i dostawców ścieków zdecydowanie uciążliwe, gdyż wyłączają możliwość dochodzenia od Gminy roszczeń odszkodowawczych. Sytuacje, w których całe ryzyko nie zrealizowania umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w związku z zaprzestaniem dostaw wody siecią wodociągową i odbioru ścieków siecią kanalizacyjną należącą do Gminy obciąża odbiorców wody i dostawców ścieków, należy uznać za niedopuszczalną.

Z drugiej strony, wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku niezrealizowania dostaw wody i odbioru ścieków na skutek zaistnienia ww. okoliczności jest bez wątpienia dla Gminy korzystne. Gmina nie musi bowiem liczyć się z koniecznością wypłacenia odszkodowania swojemu kontrahentowi – odbiorcy wody, dostawcy ścieków w sytuacji, gdy byłaby do tego zobowiązana.

Możliwość uniknięcia przez Gminę odpowiedzialności za niedotrzymanie warunków umowy i wypłaty odbiorcom ewentualnego odszkodowania powoduje w związku z tym

możliwość osiągnięcia przez nią nieuzasadnionych korzyści. Przy czym, w kontekście przytoczonego wyżej orzecznictwa bez znaczenia jest fakt, że Gmina w rzeczywistości mogła nie osiągać korzyści wynikających z przedmiotowych postanowień umownych. Nieuzasadnione korzyści, zgodnie z argumentacją wskazaną powyżej, mogą pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że** zostało udowodnione, iż zakwestionowane w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym postanowienia umów są dla odbiorców wody i dostawców ścieków uciążliwe i przynoszą Gminie nieuzasadnione korzyści. Tym samym **trzecia i czwarta przesłanki art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostały spełnione.**

Reasumując, w przedmiotowym postępowaniu zostało udowodnione naruszenie przez Gminę zakazu zawartego w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu wykazał, że Gmina posiada na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar gminy Sokolniki pozycję dominującą oraz udowodnił, iż kwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienia umów pn. „Umowa Nr ...o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” zostały odbiorcom wody i dostawcom ścieków narzucone, mają dla nich charakter uciążliwy i przynoszą Gminie nieuzasadnione korzyści.

Zamieszczenie przez Gminę w § 11 ust. 7 umów o zaopatrzenie w wodę i oprowadzanie ścieków zapisu dotyczącego stosowania w sprawach nieuregulowanych w umowie przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, uchwalonego przez Gminę regulaminu dostarczania wody oraz Kodeksu cywilnego, nie ma żadnego znaczenia dla kontrahentów Gminy – odbiorców wody i dostawców ścieków, gdyż jak wskazuje treść tego zapisu i zapisów kwestionowanych przez Prezesa Urzędu w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej Gminy obowiązują zapisy umów.

Z ustaleń dokonanych w niniejszej decyzji wynika, że Gmina niezwłocznie podjęła działania zmierzające do zaprzestania stosowania kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień – opracowując nowy wzorzec umowy i aneksy do umów już zawartych. Jednak proces wyeliminowania z obrotu gospodarczego postanowień kwestionowanych przez Prezesa Urzędu nie został zakończony, gdyż propozycje aneksów nie zostały jeszcze skierowane do kontrahentów Gminy a projekt nowego wzorca umowy nie został zatwierdzony.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu uznał, iż nie nastąpiło zaniechanie** stosowania praktyki ograniczającej konkurencję. Zgodnie z art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 9 tej ustawy.

**Wobec spełnienia przesłanej koniecznych do stwierdzenia praktyki** ograniczającej konkurencję określonej w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.**

W przedmiotowym postępowaniu Prezes Urzędu odstąpił od nałożenia na Gminę kary pieniężnej. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie

większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłącznym na podstawie art. 7 i 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Odstępując od nałożenia kary, Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż Gmina jest niewielkim przedsiębiorcą o ograniczonym zasięgu lokalnym, realizującym podstawowe potrzeby osób zamieszkałych i działających na terenie gminy Sokolniki, nie nastawionym na osiągnięcie zysku. Ponadto, Gmina nigdy nie skorzystała z uprawnień wskazanych w umowach o zaopatrzenie w wodę i niezwłocznie po wszczęciu postępowania podjęła działania w celu wyeliminowania z obrotu gospodarczego postanowień kwestionowanych przez Prezesa Urzędu. Ponadto, przychody Gminy 2010 r. uzyskiwane z tytułu świadczonych usług na rzecz swoich mieszkańców były niewielkie i przy uwzględnieniu powyższych okoliczności miarkujących wysokość kary ewentualna kara nie spełniłaby swojej roli represyjnej, edukacyjnej i prewencyjnej.

Niezależnie od wskazanych wyżej szczególnych okoliczności, jakie zaistniały w nn. sprawie i skłoniły Prezesa Urzędu do odstąpienia od nałożenia na Gminę kary pieniężnej, Prezes Urzędu zwraca uwagę, iż zgodnie z art. 107 ustawy o ochronie (...) *może on nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 26, art. 28 ust. 1 oraz art. 89 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.* Przepis ten nie uzależnia wysokości nakładanej na przedsiębiorcę kary pieniężnej od osiągniętego przychodu lub innych okoliczności, uprawnia on Prezesa Urzędu do nałożenia kary w każdym przypadku niewykonania przez przedsiębiorcę decyzji.

#### **Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.**

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 tej ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku organ antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów tejże ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania.

Niniejsze postępowanie antymonopolowe zostało wszczęte z urzędu. W jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji przedmiotowej decyzji stwierdził naruszenie przez Gminę Sokolniki art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z art. 263 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z prowadzoną w toku tego postępowania korespondencją. W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił obciążyć Gminę kwotą kosztów w wysokości 22,35 zł (słownie: dwadzieścia dwa złotych 35/100) stanowiących koszty wysyłki pism wystosowanych do Gminy.

**W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.**

Koszty niniejszego postępowania Gmina Sokolniki jest obowiązana wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231 000000 w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479<sup>28</sup> § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

Jednak w przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt II sentencji niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479<sup>32</sup> § 1 i 2 k.p.c., przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia  
Prezesa  
Urzędu Ochrony  
Konkurencji i Konsumentów  
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:  
Gmina Sokolniki  
Urząd Gminy w Sokolnikach  
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1  
98-420 Sokolniki